

U S T A W A

z dnia 30 kwietnia 2010 r.

o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2279, z 2024 r. poz. 227.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady działania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, zwanego dalej „Centrum”.

2. Centrum jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1692, 1725, 1747, 1768 i 1964), powołaną do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej państwa, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.¹⁾).

3. Siedzibą Centrum jest miasto stołeczne Warszawa.

4. Centrum działa na podstawie ustawy oraz statutu.

5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, nadaje Centrum statut, w którym określa:

- 1) szczegółowy zakres zadań i tryb pracy organów Centrum,
- 2) organizację Biura Centrum,
- 3) wartość majątku, powyżej której rozporządzanie nim przez Dyrektora Centrum wymaga zgody Rady Centrum

– mając na uwadze sprawne i efektywne zarządzanie środkami finansowymi na badania naukowe i prace rozwojowe.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) projekcie – należy przez to rozumieć przedsięwzięcie realizowane w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych albo innych

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 655, 682, 807, 1010, 1079, 1117 i 1459.

zadań Centrum, o których mowa w art. 29 i art. 30 ust. 1 i 2, zwanych dalej „innymi zadaniami Centrum”, o określonej wartości finansowej, prowadzone w ustalonych ramach czasowych, na podstawie umowy o wykonanie i finansowanie w całości lub w części działań nim objętych, zawieranej między wykonawcą projektu a Centrum;

- 2) programie – należy przez to rozumieć podstawowy instrument realizacji innych zadań Centrum, wyznaczający cele i działania niezbędne do ich osiągnięcia oraz definiujący w sposób mierzalny oczekiwane efekty;
- 3) strategicznym programie badań naukowych i prac rozwojowych – należy przez to rozumieć program określony w ramach jednego ze strategicznych kierunków badań naukowych lub prac rozwojowych, określonego w polityce naukowej państwa.

Rozdział 2

Organy i organizacja Centrum

Art. 3. Organami Centrum są:

- 1) Dyrektor Centrum, zwany dalej „Dyrektorem”;
- 2) Rada Centrum, zwana dalej „Radą”;
- 3) Komitet Sterujący do spraw badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa, zwany dalej „Komitetem Sterującym”.

Art. 4. 1. Dyrektor jest powoływany przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanego dalej „Ministrem”. Kandydata na stanowisko Dyrektora wylania się w drodze konkursu przeprowadzonego przez Ministra.

2. Minister ogłasza konkurs na stanowisko Dyrektora:

- 1) co najmniej na 6 tygodni przed upływem kadencji Dyrektora;
- 2) niezwłocznie – w przypadku odwołania albo śmierci Dyrektora.

3. Dyrektor powołuje nie więcej niż dwóch zastępców Dyrektora spośród kandydatów wyłonionych w drodze konkursu przeprowadzonego przez Dyrektora.

4. Dyrektor ogłasza konkurs na stanowisko zastępcy Dyrektora:

- 1) co najmniej na 6 tygodni przed upływem kadencji zastępcy Dyrektora;
- 2) niezwłocznie – w przypadku odwołania albo śmierci zastępcy Dyrektora.

5. Informację o ogłoszonym konkursie Dyrektor przekazuje niezwłocznie Ministrowi.

6. W przypadku niewyłonienia w drodze konkursu kandydata na stanowisko Dyrektora Minister przeprowadza nowy konkurs.

7. W przypadku niewyłonienia w drodze konkursu kandydata na stanowisko zastępcy Dyrektora Dyrektor przeprowadza nowy konkurs.

8. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, regulaminy konkursów na stanowiska, o których mowa w ust. 1 i 3, sposób wyłaniania komisji konkursowej, sposób publikacji informacji o konkursie oraz dokumentowania spełniania wymagań dotyczących doświadczenia i kwalifikacji zawodowych kandydatów, uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości i rzetelności procedury konkursowej.

Art. 5. 1. Kandydatem na stanowisko Dyrektora może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 3) posiada co najmniej stopień naukowy doktora;
- 4) posiada znajomość języka angielskiego w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się, również w sprawach dotyczących działalności naukowej;
- 5) posiada co najmniej 5-letnie doświadczenie w kierowaniu zespołami pracowniczymi oraz w sektorze badawczo-rozwojowym, gospodarczym lub finansowym;
- 6) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459 i 1512), nie pełniła w nich służby ani nie współpracowała z tymi organami.

2. Kandydatem na stanowisko zastępcy Dyrektora może być osoba, która:

- 1) spełnia wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 6;
- 2) posiada co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 3) posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami pracowniczymi;
- 4) posiada co najmniej 5-letnie doświadczenie w sektorze badawczo-rozwojowym, gospodarczym lub finansowym.

Art. 6. 1. Kadencja Dyrektora i zastępców Dyrektora trwa 4 lata.

2. Ta sama osoba może pełnić funkcję Dyrektora lub zastępcy Dyrektora nie dłużej niż przez dwie kadencje.

3. Dyrektor oraz jego zastępcy pełnią obowiązki do dnia powołania ich następców.

Art. 7. 1. Wynagrodzenie Dyrektora ustala Minister, po zasięgnięciu opinii Rady.

2. Wynagrodzenie zastępców Dyrektora ustala Dyrektor, po zasięgnięciu opinii Rady.

Art. 8. 1. Powołanie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i 3, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

2. Do powołania Dyrektora, zastępców Dyrektora oraz kierowników komórek organizacyjnych Centrum i ich zastępców nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1691).

3. W Centrum nie może powstać stosunek podległości służbowej między małżonkami oraz osobami pozostającymi ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie lub powinowactwa pierwszego stopnia.

Art. 9. 1. Minister odwołuje Dyrektora w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) utraty zdolności do pełnienia obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 3) działania niezgodnego z prawem, zasadami rzetelności, gospodarności, celowości oraz zasadami etyki naukowej;
- 4) zaprzestania spełniania któregokolwiek z wymagań określonych w art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2;
- 5) niezatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Centrum lub jego nieprzedstawienia w terminie określonym w art. 11 ust. 4;
- 6) nieprzeprowadzenia audytu zewnętrznego, o którym mowa w art. 34a.

2. Dyrektor odwołuje zastępców Dyrektora w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1–4.

3. W przypadku odwołania Dyrektora albo jego śmierci przed upływem kadencji nowo powołany Dyrektor może odwołać zastępców Dyrektora i przeprowadzić konkurs na stanowiska zastępców Dyrektora.

3a. W przypadku odwołania Dyrektora albo jego śmierci przed upływem kadencji, do czasu powołania nowego Dyrektora obowiązki Dyrektora pełni wskazany przez Ministra zastępca Dyrektora lub inna osoba wskazana przez Ministra, spełniająca warunki określone w art. 5 ust. 1, przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

Art. 10. 1. Dyrektor kieruje działalnością Centrum, w szczególności podejmuje decyzje w sprawach związanych z realizacją i podziałem środków finansowych na realizację strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz realizacją innych zadań Centrum. Dyrektor jest odpowiedzialny za prawidłowość i sprawność realizacji zadań Centrum.

2. Dyrektor samodzielnie dokonuje czynności prawnych w imieniu Centrum i reprezentuje je na zewnątrz.

3. Dyrektor jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową Centrum oraz za zarządzanie i gospodarowanie majątkiem Centrum.

4. Do skuteczności oświadczeń woli Dyrektora w zakresie rozporządzania majątkiem Centrum powyżej wartości określonej w statucie konieczna jest zgoda Rady.

Art. 11. 1. Dyrektor przygotowuje:

- 1) projekt rocznego planu finansowego Centrum;
- 2) projekt rocznego planu działalności Centrum;
- 3) okresowe i końcowe sprawozdania z realizacji strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych;
- 4) roczne sprawozdanie z działalności Centrum;
- 5) roczne i kwartalne sprawozdania finansowe Centrum.

2. W terminie do dnia 31 grudnia każdego roku Dyrektor przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia pozytywnie zaopiniowany przez Radę projekt rocznego planu działalności Centrum na rok następny.

3. W terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku obrotowym Dyrektor przedstawia Ministrowi roczne sprawozdanie z działalności Centrum,

obejmujące w szczególności informacje o stopniu realizacji poszczególnych zadań Centrum. Do sprawozdania dołącza się opinię Rady.

4. W terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku obrotowym Dyrektor przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia roczne sprawozdanie finansowe Centrum, obejmujące w szczególności informacje o stopniu wykorzystania środków przeznaczonych na finansowanie poszczególnych zadań Centrum, wraz z opinią Rady oraz sprawozdaniem z badania sporządzonym przez firmę audytorską, o której mowa w art. 50.

5. W terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu każdego kwartału Dyrektor przedstawia Ministrowi kwartalne sprawozdanie finansowe Centrum, obejmujące w szczególności informacje o stopniu wykorzystania środków przeznaczonych na finansowanie poszczególnych zadań Centrum.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, niezbędne elementy rocznego sprawozdania z działalności Centrum, mając na uwadze zakres i skuteczność sprawowania przez Ministra nadzoru nad realizacją zadań Centrum.

Art. 12. 1. W skład Rady wchodzi:

- 1) dziesięciu członków powołanych spośród kandydatów wskazanych przez środowiska naukowe, posiadających co najmniej stopień naukowy doktora, aktywnie prowadzących badania naukowe lub prace rozwojowe;
- 2) dziesięciu członków powołanych spośród aktywnych zawodowo kandydatów wskazanych przez środowiska społeczno-gospodarcze i finansowe;
- 3) dwunastu członków wskazanych przez ministrów właściwych do spraw: rozwoju regionalnego, gospodarki, gospodarki morskiej, informatyzacji, klimatu, szkolnictwa wyższego i nauki, rolnictwa, środowiska, transportu, wewnętrznych, zdrowia oraz przez Ministra Obrony Narodowej, spośród osób będących pracownikami administracji rządowej, do których kompetencji należą sprawy nauki.

2. Kandydatem na członka Rady może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;

3) posiada wiedzę i niezbędne doświadczenie zawodowe w zakresie działalności naukowej.

3. W pracach Rady może uczestniczyć, z głosem doradczym, przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz po jednym przedstawicielu wyznaczonym przez ministrów właściwych do spraw:

- 1) budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa,
- 2) energii,
- 3) finansów publicznych,
- 4) gospodarki złożami kopalin,
- 5) pracy,
- 6) rodziny,
- 7) (uchylony)
- 8) rybołówstwa,
- 9) zabezpieczenia społecznego,
- 10) żeglugi śródlądowej

– spośród osób będących pracownikami administracji rządowej, do których kompetencji należą sprawy nauki.

4. Osoby, o których mowa w ust. 3, uczestniczą w pracach Rady, jeżeli przedmiotem posiedzenia są sprawy wchodzące w zakres zadań wyznaczających je ministrów.

Art. 13. 1. Minister powołuje i odwołuje członków Rady.

2. Kadencja Rady trwa 4 lata, przy czym co 2 lata następuje wymiana piętnastu członków Rady.

3. Ta sama osoba może pełnić funkcję członka Rady nie dłużej niż przez dwie kadencje.

4. Minister odwołuje członka Rady w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) utraty zdolności do pełnienia powierzonych obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 3) niewypełniania lub nienależytego wypełniania obowiązków;
- 4) zaprzestania spełniania któregośkolwiek z wymagań określonych w art. 12 ust. 2 pkt 1 i 2;

5) złożenia wniosku o jego odwołanie przez właściwego ministra, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3.

5. W przypadku odwołania lub śmierci członka Rady przed upływem kadencji Minister niezwłocznie powołuje na jego miejsce inną osobę do końca kadencji, z zachowaniem zasady, o której mowa w art. 12 ust. 1.

6. Członkostwa w Radzie nie można łączyć z członkostwem w Komisji Ewaluacji Nauki oraz Komitecie Polityki Naukowej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, oraz w organach Narodowego Centrum Nauki i Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

7. Członkiem Rady nie może być również osoba pełniąca funkcję:

- 1) rektora lub funkcję kierowniczą w uczelni;
- 2) dyrektora instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk;
- 3) dyrektora instytutu badawczego;
- 3a) dyrektora instytutu działającego w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz;
- 4) prezesa lub wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk;
- 5) prezesa lub wiceprezesa Polskiej Akademii Umiejętności;
- 5a) Prezesa i Wiceprezesa Centrum Łukasiewicz;
- 6) przewodniczącego Rady Doskonałości Naukowej;
- 7) przewodniczącego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 8) przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Rady Głównej Instytutów Badawczych;
- 9) przewodniczącego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

8. Członkostwo w Radzie wygasa z dniem powołania w skład organów, o których mowa w ust. 6, albo objęcia funkcji, o których mowa w ust. 7. Minister niezwłocznie powołuje w miejsce członka Rady, którego członkostwo wygasło, inną osobę na okres do końca kadencji, z zachowaniem zasady, o której mowa w art. 12 ust. 1.

Art. 14. 1. Pracami Rady kieruje przewodniczący wybierany przez Radę spośród jej członków.

2. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Rady w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.

3. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Rady z własnej inicjatywy, na wniosek Ministra, Dyrektora lub co najmniej pięciu członków Rady, nie później niż w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku.

4. Rada wydaje opinie w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków Rady.

5. Projekty opinii przygotowują komisje Rady właściwe do spraw: finansów, realizacji strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz realizacji innych programów, a w przypadku gdy jest to uzasadnione potrzebą zapewnienia efektywności działania, także inne komisje, powołane przez Przewodniczącego spośród członków Rady. Komisje mogą zasięgać opinii ekspertów zewnętrznych.

6. Szczegółowy tryb działania Rady, wyboru przewodniczącego oraz powoływania komisji, o których mowa w ust. 5, i komisji odwoławczej, o której mowa w art. 40 ust. 2, określa regulamin ustanowiony przez Radę.

7. Zamiejscowi członkowie Rady otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

8. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość miesięcznego wynagrodzenia przewodniczącego oraz członków Rady, mając na uwadze zakres wykonywanych przez nich zadań oraz znaczenie tych zadań dla efektywnego funkcjonowania Centrum.

Art. 15. 1. Rada przygotowuje i przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia projekty strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, z zastrzeżeniem art. 17 pkt 1.

2. Rada wyraża opinie w sprawach:

- 1) projektu rocznego planu finansowego Centrum;
- 2) projektu rocznego planu działalności Centrum;
- 3) okresowych sprawozdań i końcowego sprawozdania z realizacji strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych, z zastrzeżeniem art. 17 pkt 4;
- 4) rocznego sprawozdania finansowego Centrum;
- 5) rocznego sprawozdania z działalności Centrum;
- 6) realizacji innych zadań Centrum.

3. Rada wyraża zgodę na rozporządzanie majątkiem Centrum powyżej wartości określonej w statucie.

4. Rada w celu wykonania swoich zadań ma prawo wglądu do dokumentów Centrum i może żądać niezbędnych informacji od Dyrektora.

Art. 16. 1. W skład Komitetu Sterującego wchodzi:

- 1) po jednym przedstawicielu Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) po jednym przedstawicielu środowisk gospodarczych reprezentujących przemysł obronny, sektor energetyczny oraz technologii informatycznych i komunikacyjnych, wskazanych przez Ministra Obrony Narodowej.

2. Kandydatem na członka Komitetu Sterującego może być osoba, która spełnia kryteria określone w art. 12 ust. 2 oraz posiada poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „tajne”.

3. Minister powołuje i odwołuje członków Komitetu Sterującego.

3a. Minister odwołuje członka Komitetu Sterującego w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) utraty zdolności do pełnienia powierzonych obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 3) niewypełniania lub nienależytego wypełniania obowiązków;
- 4) zaprzestania spełniania któregokolwiek z wymagań określonych w art. 12 ust. 2 pkt 1 i 2 lub utraty poświadczenia bezpieczeństwa, o którym mowa w ust. 2;
- 5) złożenia wniosku o jego odwołanie przez właściwego ministra, o którym mowa w ust. 1, albo Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

4. W pracach Komitetu Sterującego może uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Kadencja Komitetu Sterującego trwa 4 lata.

6. Do członków Komitetu Sterującego stosuje się odpowiednio przepisy art. 13 ust. 3, 6 i 7.

7. W przypadku odwołania lub śmierci członka Komitetu Sterującego przed upływem kadencji, Minister niezwłocznie powołuje na jego miejsce inną osobę na okres do końca kadencji, z zachowaniem zasady, o której mowa w ust. 1.

Art. 17. Do zadań Komitetu Sterującego należy:

- 1) przygotowywanie i przedstawianie Ministrowi do zatwierdzenia projektów strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 2) określanie zakresów tematycznych badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 3) koordynowanie realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych lub innych zadań Centrum;
- 4) wyrażanie opinii w sprawach okresowych sprawozdań i końcowego sprawozdania z realizacji strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych, w ramach którego są realizowane badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 5) przygotowywanie propozycji podziału środków finansowych na badania naukowe i prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa w ramach środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 6) ogłaszanie konkursów na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 7) ustalanie i ogłaszanie regulaminów konkursów, o których mowa w pkt 6;
- 8) wyznaczanie ekspertów lub zespołów ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach, o których mowa w pkt 6;
- 9) przygotowywanie i przekazywanie Dyrektorowi list rankingowych pozytywnie zaopiniowanych wniosków złożonych w konkursach, o których mowa w pkt 6;
- 10) rozpatrywanie odwołań, o których mowa w art. 40 ust. 2;
- 11) końcowa ocena merytoryczna projektów, o których mowa w pkt 6.

Art. 18. 1. Pracami Komitetu Sterującego kieruje przewodniczący wybierany przez Komitet Sterujący spośród jego członków.

2. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Komitetu Sterującego w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.

3. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Komitetu Sterującego z własnej inicjatywy, na wniosek Ministra, Dyrektora lub co najmniej połowy liczby członków

Komitetu Sterującego, nie później niż w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku.

4. Komitet Sterujący przyjmuje rozstrzygnięcia w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków Komitetu Sterującego.

5. Szczegółowy tryb działania Komitetu Sterującego oraz wyboru przewodniczącego określa regulamin ustanowiony przez Komitet Sterujący.

6. Zamiejscowi członkowie Komitetu Sterującego otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

7. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wysokość miesięcznego wynagrodzenia przewodniczącego oraz członków Komitetu Sterującego, mając na uwadze zakres wykonywanych przez nich zadań oraz znaczenie tych zadań dla efektywnego funkcjonowania Centrum.

Art. 19. 1. Obsługę administracyjną Centrum wykonuje Biuro Centrum, zwane dalej „Biurem”.

2. Sposób działania Biura określa regulamin ustanawiany przez Dyrektora.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria wynagradzania pracowników Biura, mając na uwadze zakres zadań tych pracowników i kwalifikacje niezbędne do ich wykonywania.

Art. 20. 1. Nabór kandydatów na wolne stanowiska pracy w Biurze jest otwarty i konkurencyjny.

2. Ogłoszenie o naborze udostępnia się na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 21. Informacje o kandydatach, którzy zgłosili się do naboru, stanowią informację publiczną w zakresie objętym wymaganiami określonymi w ogłoszeniu o naborze.

Art. 22. Termin do składania dokumentów określony w ogłoszeniu o naborze nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania tego ogłoszenia na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 23. 1. Po upływie terminu, o którym mowa w art. 22, niezwłocznie upowszechnia się listę kandydatów, którzy spełniają wymagania formalne określone w ogłoszeniu o naborze, w sposób, o którym mowa w art. 20 ust. 2.

2. Lista, o której mowa w ust. 1, zawiera imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.

Art. 24. 1. Z przeprowadzonego naboru kandydatów na wolne stanowiska pracy w Biurze sporządza się protokół.

2. Protokół zawiera w szczególności:

- 1) określenie stanowiska pracy, na które był prowadzony nabór;
- 2) liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż pięciu najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru.

Art. 25. 1. Informację o wyniku naboru upowszechnia się w terminie 14 dni od dnia zatrudnienia wybranego kandydata albo zakończenia naboru, w przypadku gdy w jego wyniku nie doszło do zatrudnienia żadnego kandydata.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) określenie stanowiska pracy;
- 2) imię i nazwisko wybranego kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego;
- 3) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydata albo informację o niezatrudnieniu żadnego kandydata.

3. Informację, o której mowa w ust. 1, upowszechnia się w sposób, o którym mowa w art. 20 ust. 2.

Art. 26. Jeżeli stosunek pracy osoby wyłonionej w drodze naboru ustał w terminie 3 miesięcy od dnia nawiązania stosunku pracy, można zatrudnić na tym samym stanowisku kolejną osobę spośród kandydatów, o których mowa w art. 24

ust. 2 pkt 3. Informację o zatrudnieniu tej osoby zamieszcza się zgodnie z przepisami art. 25.

Rozdział 3

Zadania Centrum oraz kompetencje nadzorcze Ministra

Art. 27. 1. Centrum zarządza strategicznymi programami badań naukowych i prac rozwojowych oraz finansuje lub współfinansuje te programy.

2. Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych, w tym na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, są finansowane ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zgodnie z rocznym planem finansowym Centrum, o którym mowa w art. 48 ust. 1.

3. Centrum może realizować programy badań naukowych lub prac rozwojowych, które nie zostały ustanowione w polityce naukowej państwa, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, oraz inne zadania Centrum finansowane ze środków pochodzących z innych źródeł niż budżet państwa.

Art. 28. 1. Centrum zarządza realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz je finansuje lub współfinansuje.

2. Badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa są realizowane w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, lub innych zadań Centrum.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, sposób realizacji przez Centrum zadań, o których mowa w ust. 1, a także kryteria i warunki udziału w konkursach na wykonanie poszczególnych projektów, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tych projektów z polityką naukową państwa oraz polityką obronności i bezpieczeństwa państwa.

Art. 29. Do zadań Centrum należy pobudzanie inwestowania przez przedsiębiorców w działalność naukową, w szczególności przez:

- 1) współfinansowanie przedsięwzięć prowadzonych przez podmiot posiadający zdolność do zastosowania wyników projektu w praktyce;

- 2) wspieranie pozyskiwania przez podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, środków na działalność naukową pochodzących z innych źródeł niż budżet państwa.

Art. 30. 1. Do zadań Centrum należy także:

- 1) wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki;
- 2) inicjowanie i realizacja programów obejmujących finansowanie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz działań przygotowujących do wdrożenia wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych;
- 3) inicjowanie i realizacja programów obejmujących finansowanie badań aplikacyjnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 4) udział w realizacji międzynarodowych programów badań naukowych lub prac rozwojowych, w tym programów współfinansowanych ze środków zagranicznych;
- 4a) finansowanie badań aplikacyjnych realizowanych w formie niepodlegających współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych projektów badawczych realizowanych w ramach programów lub inicjatyw międzynarodowych ogłaszanych we współpracy dwu- lub wielostronnej oraz projektów badawczych realizowanych przy wykorzystaniu przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urządzeń badawczych;
- 5) upowszechnianie w środowisku naukowym i gospodarczym informacji o planowanych i ogłaszanych konkursach na wykonanie projektów finansowanych przez Centrum;
- 6) popularyzowanie efektów zrealizowanych zadań;
- 7) realizacja innych zadań zleczanych przez Ministra, przy zapewnieniu środków finansowych na te cele.

2. Centrum wspiera rozwój kadry naukowej, w szczególności przez finansowanie programów adresowanych do młodych naukowców w rozumieniu art. 360 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

3. Przy realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 i 2, Centrum może, na podstawie umów, współpracować z podmiotami krajowymi i zagranicznymi.

4. Centrum może, za zgodą Ministra, zlecać realizację zadań, o których mowa w ust. 1 i 2, wyłonionym w drodze otwartego konkursu ofert organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, 1265 i 1812).

5. Centrum może uczestniczyć w realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079).

6. W zakresie realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, Centrum może wykonywać również inne zadania niż wskazane w ust. 1.

7. Do realizacji przez Centrum zadań, o których mowa w ust. 5 i 6, nie stosuje się przepisów rozdziału 4. Realizacja tych zadań odbywa się zgodnie z przepisami ustaw, o których mowa w ust. 5 i 6.

Art. 30a. 1. W celu realizacji zadań, o których mowa w art. 29 i art. 30 ust. 1 i 2, Centrum może:

- 1) udzielać finansowania w formie:
 - a) wsparcia bezzwrotnego,
 - b) pomocy zwrotnej, o której mowa w art. 67 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz

uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.²⁾),

c) instrumentów finansowych, o których mowa w art. 2 lit. p rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz. Urz. UE L 298 z 26.10.2012, str. 1, z późn. zm.³⁾);

2) za zgodą Ministra tworzyć spółki, obejmować oraz nabywać udziały i akcje, a także obejmować warranty subskrypcyjne uprawniające do zapisu lub objęcia akcji w spółkach mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo za granicą;

3) obejmować lub nabywać certyfikaty inwestycyjne, o których mowa w art. 117 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1523, 1488 i 1933).

2. Przepisy ust. 1 mogą być odpowiednio stosowane w przypadku wsparcia udzielanego ze środków innych niż pochodzące z budżetu Unii Europejskiej.

Art. 30b. 1. Za pośrednictwem Centrum może być udzielana pomoc finansowa w ramach programu, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.

2. Właściwy minister pełniący funkcję instytucji zarządzającej programem, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki i szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przez Centrum pomocy finansowej w ramach tego programu,

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 200 z 26.07.2016, str. 140, Dz. Urz. UE L 259 z 27.09.2016, str. 79, Dz. Urz. UE L 338 z 13.12.2016, str. 34, Dz. Urz. UE L 129 z 19.05.2017, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 176 z 07.07.2017, str. 1.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 163 z 29.05.2014, str. 18, Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 28 oraz Dz. Urz. UE L 286 z 30.10.2015, str. 1.

uwzględniając konieczność realizacji celów w nim określonych, efektywnego i skutecznego wykorzystania tej pomocy oraz zapewnienia przejrzystości jej udzielania.

Art. 31. 1. Centrum prowadzi systematyczną ewaluację realizowanych strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz innych zadań Centrum, w tym ocenę ich wpływu na rozwój nauki i gospodarki.

2. Dyrektor przedstawia Ministrowi plan ewaluacji, o której mowa w ust. 1, oraz informację o jej wynikach.

Art. 32. 1. W przypadku wyników:

1) badań naukowych będących wynalazkiem, wzorem użytkowym, wzorem przemysłowym lub topografią układu scalonego, wyhodowaną albo odkrytą i wyprowadzoną odmianą rośliny,

2) prac rozwojowych

– powstałych w ramach prac lub zadań finansowanych przez Centrum oraz know-how związanego z tymi wynikami, prawo do uzyskania patentu na wynalazek albo prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego lub układu scalonego oraz prawa do ochrony wyhodowanej albo odkrytej i wyprowadzonej przez hodowcę odmiany rośliny przysługuje podmiotowi, któremu Dyrektor przyznał środki finansowe, chyba że umowa między Centrum a podmiotem otrzymującym środki finansowe albo decyzja o przyznaniu środków stanowi inaczej.

2. Do własności majątkowych praw autorskich powstałych w wyniku realizacji zadań finansowanych przez Centrum stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 655).

3. Właścicielem wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego lub topografii układu scalonego, wyhodowanej albo odkrytej i wyprowadzonej odmiany rośliny oraz autorskich praw majątkowych powstałych w wyniku realizacji projektu dotyczącego badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, finansowanych przez Centrum, jest Skarb Państwa reprezentowany przez podmiot wskazany w umowie o wykonanie i finansowanie projektu, jeżeli umowa ta tak stanowi.

4. W przypadku finansowania przez Centrum projektu dotyczącego badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa Skarb Państwa może, w terminie do dwunastu miesięcy od dnia zakończenia realizacji projektu, złożyć podmiotowi, któremu Dyrektor przyznał środki finansowe, pisemne oświadczenie o korzystaniu z utworu lub z wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego lub topografii układu scalonego, wyhodowanej albo odkrytej i wyprowadzonej odmiany rośliny powstałych w wyniku realizacji tego projektu. W takim przypadku Skarb Państwa uprawniony jest do nieodpłatnego korzystania z utworu na polach eksploatacji wymienionych w złożonym oświadczeniu, wybranych spośród wszystkich znanych na dzień zakończenia projektu, lub z wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego lub topografii układu scalonego, wyhodowanej albo odkrytej i wyprowadzonej odmiany rośliny na zasadzie licencji pełnej, niewyłącznej, nieograniczonej terytorialnie i czasowo, wraz z prawem do dokonywania dowolnych zmian, adaptacji, przeróbek i modyfikacji oraz prawem do udzielania sublicencji. Skarb Państwa reprezentowany jest w tych sprawach przez podmiot wskazany w umowie o wykonanie i finansowanie projektu, a przy braku takiego wskazania – Ministra Obrony Narodowej.

5. Do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych lub topografii układów scalonych, wyhodowanych albo odkrytych i wyprowadzonych odmian roślin, uzyskanych przez pracownika uczelni publicznej w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tej uczelni, stosuje się przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

6. Do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych lub topografii układów scalonych, wyhodowanych albo odkrytych i wyprowadzonych odmian roślin, uzyskanych przez pracownika instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tym instytucie, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2020 r. poz. 1796).

Art. 33. 1. Za pośrednictwem Centrum może być udzielana pomoc publiczna w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 27, art. 29 i art. 30 ust. 1 i 2.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Centrum, w tym:

- 1) przeznaczenie pomocy,
- 2) rodzaje kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą,
- 3) sposób kumulowania pomocy,
- 4) maksymalne wielkości pomocy

– z uwzględnieniem celów polityki naukowej państwa.

Art. 34. 1. Minister sprawuje nadzór nad działalnością Centrum z punktu widzenia legalności, gospodarności i rzetelności.

2. W ramach nadzoru Minister:

- 1) sprawuje kontrolę nad Centrum na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej;
- 2) zatwierdza roczny plan działalności Centrum i jego zmiany;
- 3) zatwierdza roczny plan finansowy Centrum i jego zmiany;
- 4) zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Centrum;
- 5) przyjmuje kwartalne sprawozdania finansowe Centrum;
- 6) przyjmuje roczne sprawozdanie z działalności Centrum wraz z informacją o wynikach ewaluacji, o której mowa w art. 31 ust. 2;
- 7) przyjmuje okresowe sprawozdania i końcowe sprawozdanie z realizacji strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz z realizacji innych zadań Centrum.

Art. 34a. 1. Działalność Centrum podlega audytowi zewnętrznemu w zakresie prawidłowości realizacji zadań, rocznego planu finansowego i sprawozdawczości, a także funkcjonowania kontroli zarządczej.

2. Audyt przeprowadza się nie rzadziej niż co 4 lata.

3. Audyt obejmuje działalność Centrum w roku kalendarzowym z okresu, o którym mowa w ust. 2.

Rozdział 4

Tryb realizacji zadań Centrum

Art. 35. 1. Realizacja zadań Centrum obejmuje w szczególności:

- 1) określanie zakresów tematycznych programów, terminów i warunków ich realizacji;
- 2) ogłaszanie konkursów na wykonanie projektów w ramach realizowanych programów;

- 3) ocenę i wybór wniosków dotyczących wykonania projektów, zwanych dalej „wnioskami”;
- 4) zawieranie umów o wykonanie projektów i ich finansowanie;
- 5) nadzór nad wykonaniem projektów, ich odbiór, ocenę i rozliczenie finansowe.

2. Dyrektor określa i przedstawia do zatwierdzenia Radzie zakresy tematyczne, terminy i warunki realizacji programów, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 1 i art. 17 pkt 2.

Art. 36. 1. Wybór wykonawców projektów następuje w drodze konkursu ogłaszanego przez Dyrektora, z zastrzeżeniem art. 17 pkt 6. Dyrektor ustala i ogłasza regulamin konkursu, z zastrzeżeniem art. 17 pkt 7.

2. Wnioski dotyczące wykonania i finansowania projektów w ramach innych zadań Centrum mogą być składane przez podmioty posiadające zdolność zastosowania wyników projektu w praktyce oraz przez osoby fizyczne na podstawie otwartego naboru. Do wnioskodawców będących osobami fizycznymi stosuje się odpowiednio przepis art. 37 ust. 2.

3. Ogłoszenie o konkursie zamieszcza się w co najmniej jednym dzienniku o zasięgu ogólnopolskim, na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz udostępnia w siedzibie Centrum i urzędu obsługującego Ministra. Termin składania wniosków określony w ogłoszeniu o konkursie nie może być krótszy niż miesiąc od dnia opublikowania tego ogłoszenia.

Art. 37. 1. W konkursie na wykonanie projektów mogą brać udział:

- 1) podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 1a) grupy podmiotów, w skład których wchodzi co najmniej dwa podmioty, o których mowa w pkt 1, albo co najmniej jeden z tych podmiotów oraz co najmniej jeden przedsiębiorca;
- 2) (uchylony)
- 3) (uchylony)
- 4) centra naukowo-przemysłowe w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498);
- 5) centra Polskiej Akademii Nauk w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk;

- 5a) (uchylony)
- 6) biblioteki naukowe;
- 7) przedsiębiorcy mający status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 706 oraz z 2022 r. poz. 1079);
- 8) jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną i siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8a) Prezes Głównego Urzędu Miar;
- 9) osoby fizyczne;
- 10) przedsiębiorcy prowadzący badania naukowe w innej formie organizacyjnej niż określone w pkt 1–8.

2. W przypadku projektu zgłoszonego przez osobę fizyczną Dyrektor wydaje promesę finansowania. Warunkiem przyznania środków finansowych na wykonanie projektu jest zatrudnienie tej osoby przez podmiot, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, albo grupę podmiotów, o której mowa w ust. 1 pkt 1a.

2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do osób fizycznych, których projekty zakwalifikowano do finansowania w ramach programów lub przedsięwzięć związanych ze wsparciem komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych lub ochrony patentowej.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, przystępując do konkursu, są zobowiązane przedstawić oświadczenie o niefinansowaniu i nieubieganiu się o finansowanie zadań objętych wnioskiem ze środków pochodzących z innych źródeł.

Art. 38. 1. Dyrektor, z zastrzeżeniem art. 17 pkt 8, wyznacza ekspertów lub powołuje zespoły ekspertów spośród wybitnych przedstawicieli środowisk naukowych, gospodarczych i finansowych, w tym ekspertów zagranicznych.

2. Eksperci lub zespoły ekspertów oceniają wnioski złożone w konkursie i na tej podstawie przygotowują i przekazują Dyrektorowi listę rankingową pozytywnie zaopiniowanych wniosków, z zastrzeżeniem art. 17 pkt 9, oraz dokonują innych ocen i sporządzają opinie dotyczące realizacji zadań Centrum, o których mowa w art. 27–30.

3. Eksperci oraz członkowie zespołów ekspertów otrzymują wynagrodzenie za dokonanie ocen i sporządzenie opinii, o których mowa w ust. 2. Wysokość wynagrodzenia ustala Dyrektor.

4. Dyrektor wyłącza eksperta lub członka zespołu ekspertów z postępowań, o których mowa w ust. 2, w przypadku stwierdzenia zagrożenia konfliktem interesów, w szczególności w przypadku pozostawania eksperta lub członka zespołu ekspertów z wnioskodawcą lub wykonawcą w:

- 1) związku małżeńskim, stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia włącznie;
- 2) takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki;
- 3) stosunku osobistym tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwości co do bezstronności eksperta;
- 4) stosunku służbowym lub innej formie współpracy w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku, dokonanie oceny lub sporządzenie opinii, o których mowa w ust. 2.

5. Dyrektor nie uwzględnia oceny lub opinii sporządzonej przez eksperta, który został wyłączony z postępowania w sprawie danego wniosku zgodnie z ust. 4. Przepis stosuje się również do ocen i opinii sporządzonych przez zespół ekspertów, w skład którego wchodziła osoba wyłączona z postępowania w sprawie danego wniosku zgodnie z ust. 4.

6. Dyrektor może zlecić przeprowadzenie zewnętrznego audytu w zakresie prawidłowości i rzetelności wykonywania zadań przez ekspertów.

Art. 39. 1. Przy opiniowaniu wniosków złożonych w konkursie eksperci lub zespoły ekspertów biorą pod uwagę w szczególności:

- 1) możliwość zastosowania wyników projektu w gospodarce lub ich innego praktycznego wykorzystania;
- 2) stopień, w jakim wykonanie projektu przyczynia się do osiągnięcia celów strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych lub realizacji innych zadań Centrum.

2. Kryteria oceny wniosków złożonych w konkursie obejmują również:

- 1) wartość naukową projektu;
- 2) innowacyjność rozwiązania będącego rezultatem projektu;
- 3) dorobek wykonawców;
- 4) zasadność planowanych kosztów w stosunku do zakresu zadań objętych projektem oraz w stosunku do oczekiwanych wyników;

- 5) planowaną współpracę przy wykonywaniu projektu między podmiotami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, i przedsiębiorcami;
- 6) posiadanie odpowiednich zasobów materialnych i ludzkich niezbędnych do wykonania projektu;
- 7) przewidywane efekty ekonomiczne.

3. W przypadku wniosków złożonych w konkursach, o których mowa w art. 17 pkt 6, przy ocenie projektów bierze się również pod uwagę możliwość zastosowania wyników projektu w obszarze obronności i bezpieczeństwa państwa.

4. Opiniowanie wniosków dotyczących wykonania i finansowania projektów ze środków, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 2 i 3, odbywa się zgodnie z przepisami dotyczącymi tych środków.

5. Dyrektor może w regulaminie konkursu, z wyłączeniem konkursów, o których mowa w art. 17 pkt 6 i 7, rozszerzyć katalog, o którym mowa w ust. 1 i 2, o dodatkowe kryteria oceny wniosków.

Art. 40. 1. Rozstrzygnięcia w sprawie przyznania środków finansowych na wykonanie projektów, w tym promesy finansowania, o której mowa w art. 37 ust. 2, są podejmowane przez Dyrektora w drodze decyzji, na podstawie listy rankingowej pozytywnie zaopiniowanych wniosków.

2. W przypadku naruszenia procedury konkursowej lub innych naruszeń formalnych wnioskodawcy przysługuje odwołanie do komisji odwoławczej Rady, a w przypadku konkursów, o których mowa w art. 17 pkt 6 – do Komitetu Sterującego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji Dyrektora.

3. Komisja odwoławcza Rady lub Komitet Sterujący rozstrzyga w sprawie odwołania nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania.

4. Jeżeli przepisy ustawy albo przepisy odrębne nie stanowią inaczej, do postępowań w sprawach przyznania środków finansowych na wykonanie projektów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000), z wyłączeniem art. 10, art. 13, art. 14, art. 28, art. 31, art. 56, art. 61 § 4, art. 63, art. 64, art. 75–103, art. 107, art. 114–122 oraz art. 123.

5. Na rozstrzygnięcie komisji odwoławczej Rady albo Komitetu Sterującego przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Art. 41. 1. Dyrektor zawiera z wykonawcą projektu, wybranym w drodze konkursu, umowę o wykonanie i finansowanie projektu.

2. W umowie określa się w szczególności:

- 1) zakres tematyczny projektu, termin i warunki jego wykonania;
- 2) wysokość środków finansowych i tryb ich przekazywania przez Centrum;
- 3) sposób i tryb sprawowania przez Centrum nadzoru nad wykonaniem projektu;
- 4) sposób finansowego rozliczenia projektu;
- 5) sposób i zakres końcowej oceny merytorycznej projektu;
- 6) sposób i warunki udostępniania i rozpowszechniania efektów wykonanych projektów, z uwzględnieniem przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji;
- 7) warunki rozwiązania umowy.

3. Umowa może również określać:

- 1) zakres praw stron wynikających z przyznania praw autorskich i pokrewnych oraz praw własności przemysłowej;
- 2) sposób i koszty sprawowania ochrony praw;
- 3) sposoby i warunki rozporządzania prawami oraz ich wykorzystania dla celów komercyjnych i do dalszych badań;
- 4) wielkości udziałów i korzyści wynikających z komercjalizacji efektów projektów finansowanych przez Centrum.

4. Dyrektor, na wniosek kierownika projektu, może wyrazić zgodę na zmianę podmiotu realizującego projekt po pozytywnym zaopiniowaniu przez kierownika jednostki organizacyjnej wykonującej projekt i jednostki przejmującej wykonanie projektu.

Art. 42. Nadzór nad wykonaniem projektu obejmuje:

- 1) ocenę raportów okresowych z wykonania projektu;
- 2) kontrolę w siedzibie wykonawcy projektu przez wyznaczony przez Dyrektora zespół kontrolujący;
- 3) uprawnienia Dyrektora do wstrzymania finansowania projektu w przypadku wydatkowania przez wykonawcę środków finansowych niezgodnie z umową lub nieosiągnięcia wyników zaplanowanych na danym etapie realizacji projektu do czasu wyjaśnienia nieprawidłowości;
- 4) uprawnienia Dyrektora do przerwania finansowania projektu w przypadku wydatkowania przez wykonawcę środków finansowych niezgodnie z umową lub

nieterminowego albo nienależytego wykonywania umowy, w szczególności stwierdzenia, na podstawie opinii komisji Rady do spraw realizacji strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych lub innej właściwej komisji Rady, lub – w odniesieniu do projektów, o których mowa w art. 17 pkt 6 – Komitetu Sterującego, zmniejszenia zakresu rzeczowego realizowanego projektu.

Art. 43. 1. Końcowa ocena merytoryczna projektu obejmuje kontrolę zgodności wykonania projektu z warunkami określonymi w umowie. Ocenę tę przeprowadzają eksperci lub zespoły ekspertów powoływani przez Dyrektora zgodnie z art. 38 ust. 1, z zastrzeżeniem art. 17 pkt 11.

2. Dyrektor, po uzyskaniu końcowej oceny merytorycznej projektu, dokonuje przyjęcia i oceny wyników projektu.

Art. 44. Projekty, których całkowita wartość przyznanego dofinansowania przekracza 3 000 000 zł, podlegają obowiązkowemu zewnętrznemu audytowi.

Art. 44a. 1. Należności finansowe wynikające z rozliczenia środków finansowych przyznaných na wykonanie projektów Dyrektor może umorzyć z urzędu albo na wniosek dłużnika, jeżeli:

- 1) dłużnik został wykreślony z właściwego rejestru, a odpowiedzialność za długi nie przeszła na osoby trzecie;
- 2) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych albo postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
- 3) sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika z przyczyn, o których mowa w art. 13 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520), albo umorzył postępowanie upadłościowe z przyczyn, o których mowa w art. 361 ust. 1 tej ustawy.

2. Dyrektor, na uzasadniony wniosek dłużnika albo z urzędu, może odroczyć termin spłaty lub rozłożyć na raty płatność należności finansowej wynikającej z rozliczenia środków finansowych przyznaných na wykonanie projektów, albo umorzyć w całości albo w części należność finansową wynikającą z rozliczenia środków finansowych przyznaných na wykonanie projektów, o ile umorzenie nie będzie stanowiło pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*, jeżeli:

- 1) wystąpiła nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć w dniu otrzymania środków finansowych, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej;
- 2) wystąpiły ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika;
- 3) jest to uzasadnione ryzykiem naukowym wynikającym z charakteru wykonywanego projektu;
- 4) jest to uzasadnione ważnymi względami społecznymi lub gospodarczymi oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa.

3. Umorzenie należności finansowej wynikającej z rozliczenia środków finansowych przyznanych na wykonanie projektów wymaga zgody Ministra w przypadku, o którym mowa:

- 1) w ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 1–3, jeżeli wartość należności finansowej przekracza 150 000 zł;
- 2) w ust. 2 pkt 4.

4. Spłata należności finansowej odroczonej albo rozłożonej na raty następuje na podstawie umowy zawartej z dłużnikiem.

5. Do umorzenia należności finansowych wynikających z rozliczenia środków finansowych przyznanych na wykonanie projektów w przypadkach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*.

6. Dyrektor zamieszcza, na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej, kwartalną informację o umorzeniach należności finansowych wynikających z rozliczenia środków finansowych przyznanych na wykonanie projektów, zawierającą wykaz podmiotów wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia, do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

Art. 44b. 1. Dyrektor, za zgodą Ministra, może zarządzić realizację zadań Centrum, z wyłączeniem zadań realizowanych w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, w trybie uproszczonym, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą weryfikacji nowego modelu realizacji przyszłych programów lub ochroną porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego lub szczególnym interesem gospodarczym.

2. W konkursie na wykonanie projektów w programie realizowanym w trybie uproszczonym mogą brać udział podmioty, o których mowa w art. 37 ust. 1, oraz nieposiadające osobowości prawnej jednostki sektora finansów publicznych i podmioty lecznicze.

3. Wybór wykonawców projektów w programie realizowanym w trybie uproszczonym następuje w sposób przejrzysty i obiektywny.

4. Do realizacji zadań Centrum w trybie uproszczonym nie stosuje się przepisów art. 35 ust. 2, art. 36 ust. 2 i 3 oraz art. 39 ust. 2 pkt 5 i 7.

Art. 44c. 1. Jeżeli badania naukowe lub prace rozwojowe dotyczą metod prewencji rozprzestrzeniania się zakażenia lub zwalczania zakażenia lub choroby zakaźnej będącej przyczyną ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, Dyrektor może, w drodze decyzji, za zgodą Ministra, przyznać środki finansowe na wykonanie projektów obejmujących te badania naukowe lub prace rozwojowe poza realizowanymi przez Centrum programami, z pominięciem procedury konkursowej.

2. Przyznanie środków finansowych w trybie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 37 ust. 1, oraz nieposiadających osobowości prawnej jednostek sektora finansów publicznych i podmiotów leczniczych.

3. Do przyznawania środków finansowych w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 35 ust. 2, art. 38 i art. 39 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 1–3, 5 i 7.

4. Dyrektor zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Centrum informację o zawarciu umowy z podmiotem wybranym w trybie, o którym mowa w ust. 1, wraz ze wskazaniem danych wykonawcy projektu, ogólnym opisem projektu i uzasadnieniem wyboru tego projektu.

Art. 45. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb realizacji zadań Centrum, uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości i bezstronności procedury oceny wniosków i wyboru projektów do finansowania.

Rozdział 5

Gospodarka finansowa Centrum

Art. 46. 1. Przychodami Centrum są środki finansowe otrzymywane w formie:

- 1) dotacji celowej na realizację strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, innych zadań Centrum oraz na realizację badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, przekazywanej na wniosek Dyrektora;
- 2) dotacji podmiotowej na pokrycie bieżących kosztów zarządzania realizowanymi przez Centrum zadaniami, o których mowa w pkt 1, w tym kosztów wynagradzania ekspertów i zespołów ekspertów, o których mowa w art. 38 ust. 1;
- 3) dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących obsługi realizacji zadań, o których mowa w pkt 1.

2. Przychodami Centrum mogą być środki finansowe pochodzące z innych źródeł, w szczególności z:

- 1) tytułu realizacji innych zadań Centrum oraz zadań, o których mowa w art. 27 ust. 3;
- 2) budżetu Unii Europejskiej;
- 3) międzynarodowych programów badawczych;
- 4) komercjalizacji wyników prowadzonych badań naukowych lub prac rozwojowych;
- 5) odsetek od wolnych środków przekazanych w depozyt zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
- 6) zapisów i darowizn;
- 7) tytułu realizacji zadań Centrum, o których mowa w art. 29 i art. 30 ust. 1 i 2.

3. Środki, o których mowa w ust. 2 pkt 4–7, Centrum może, po uregulowaniu należności podatkowych, wykorzystywać na finansowanie zadań, o których mowa w art. 27, art. 29 i art. 30. Środki niewykorzystane w danym roku nie podlegają zwrotowi do budżetu państwa.

Art. 47. Wydatkowanie środków, o których mowa w art. 46, przez Centrum jest dokonywane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz z przepisami niniejszej ustawy.

Art. 48. 1. Centrum prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego ustalanego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na okres roku obrotowego. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

1a. Minister po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych ustala dla Centrum wysokość środków finansowych w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

2. Dyrektor, w porozumieniu z Ministrem, przygotowuje i, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady, przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia projekt rocznego planu finansowego Centrum i planu finansowego w układzie zadaniowym na dany rok obrotowy oraz na 2 kolejne lata, z uwzględnieniem terminów określanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla przedłożenia materiałów do projektu ustawy budżetowej.

3. Podstawę gospodarki finansowej Centrum w okresie od dnia 1 stycznia do dnia zatwierdzenia przez Ministra rocznego planu finansowego Centrum stanowi projekt tego planu pozytywnie zaopiniowany przez Radę.

4. Zmian planu finansowego Centrum dokonuje się w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

5. Minister zwiększa wysokość środków finansowych ustalanych w planie finansowym dotyczącym części budżetu państwa przeznaczonej na szkolnictwo wyższe i naukę na zadania realizowane przez Centrum wraz ze wzrostem finansowego udziału podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w realizację tych zadań.

Art. 49. 1. Centrum tworzy:

- 1) fundusz statutowy;
- 1a) fundusz rezerwowy;
- 2) fundusze określone w odrębnych ustawach.

2. Fundusz statutowy Centrum odzwierciedla równowartość netto środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych składników majątku, stanowiących wyposażenie Centrum na dzień rozpoczęcia przez nie działalności.

3. Fundusz rezerwowy:

- 1) zwiększa się o wartość zysku netto Centrum;
- 2) zmniejsza się o wartość straty netto Centrum.

Art. 50. 1. Roczne sprawozdanie finansowe Centrum podlega badaniu przez firmę audytorską.

2. Minister dokonuje wyboru firmy audytorskiej w trybie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812 i 1933).

Rozdział 6

Przepis końcowy

Art. 51. Ustawa wchodzi w życie w terminie⁴⁾ i na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. poz. 620 i 1036 oraz z 2012 r. poz. 756).

⁴⁾ Ustawa weszła w życie z dniem 1 października 2010 r. na podstawie art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. poz. 620), która weszła w życie z dniem 1 października 2010 r.